

Sygn. akt I Ca 106/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 kwietnia 2017 roku

Sąd Okręgowy w Sieradzu Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSO Barbara Bojakowska

Sędziowie: SSO Iwona Podwójniak

SSR del. Magdalena Kościarz

Protokolant: st. sekr. sąd. Iwona Bartel

po rozpoznaniu w dniu 12 kwietnia 2017 roku w Sieradzu

na rozprawie sprawy

z powództwa A. W.

przeciwko (...) S.A. V. (...)

w W.

o zadośćuczynienie, odszkodowanie i ustalenie

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Łasku

z dnia 7 listopada 2016 roku, sygn. akt I C 582/14

I. zmienia zaskarżony wyrok w punkcie 2 w ten sposób, że oddala powództwo o ustalenie;

II. zasądza od powódki A. W. na rzecz pozwanego (...) S.A. V. (...)

w W. kwotę 165,00 zł (sto sześćdziesiąt pięć złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu w postępowaniu apelacyjnym.

Sygn. akt I Ca 106/17

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 7 listopada 2016 roku Sąd Rejonowy w Łasku w sprawie z powództwa A. W. przeciwko (...) S.A. V. Insurance (...) w W. zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 35 000 zł tytułem zadośćuczynienia, kwotę 704,72 zł tytułem odszkodowania, obie należności ze stosownymi odsetkami ustawowymi (pkt 1), ustalił, że pozwany (...) S.A. w W. ponosi na przyszłość odpowiedzialność za skutki wypadku, któremu uległa powódka A. W. w dniu 23 lipca 2013 roku (pkt 2), oddalił powództwo w pozostałej części (pkt 3) oraz orzekł o kosztach procesu i kosztach sądowych (pkt 4 i 5).

Rozstrzygnięcie zapadło po następujących ustaleniach i wnioskach.

W dniu 23 lipca 2013 roku powódka była uczestnikiem wypadku drogowego, którego sprawcą był kierowca samochodu ubezpieczonego od odpowiedzialności cywilnej u pozwanego.

Powódka nosiła but gipsowy na prawej stopie przez tydzień, a następnie opaskę uciskową na prawej stopie przez około 3 miesiące. Powódka przez 3 miesiące nosiła też kołnierz ortopedyczny. Powódka nadal odczuwa bóle głowy i szyi, drętwienie rąk, sztywność w prawym stawie skokowym. Z uwagi na lęki przed jazdą samochodem, powróciła do kierowania samochodem dopiero w marcu 2014 roku. W wypadku powódka zgubiła telefon komórkowy marki N. (...) L., uszkodzeniu uległy jej buty, spódnica, bluzka, zegarek i torebka.

Łączny koszt leku C., opaski uciskowej stawu skokowego, kołnierza ortopedycznego i kul łokciowych wyniósł 111,72 zł.

Na skutek wypadku powódka A. W. odniosła obrażenia głowy, kręgosłupa szyjnego i prawego stawu skokowego. Doznała organicznego uszkodzenia prawego płata czołowego mózgu oraz uszkodzenia korzonków nerwowych w odcinku szyjnym po stronie prawej. Stopień trwałego uszczerbku na zdrowiu powódki wynosi odpowiednio 30 % i 7 %. W okresie pierwszych 3. miesięcy po urazie dolegliwości bólowe głowy, bóle korzonkowe i drętwienie w odcinku szyjnym mogły być znaczne, następnie zmniejszyły się i obecnie są niewielkie. Z uwagi na uszkodzenie płata czołowego mózgu u powódki występuje męczliwość umysłowa i lekkie obniżenie koncentracji. Powódka nie może dźwigać bardzo ciężkich przedmiotów ani pracować umysłowo w wymiarze przekraczającym standardowy etat zatrudnienia. Powódka nie wymagała i nie wymaga pomocy osób trzecich. Zaburzenia neurasteniczne, które zgłasza powódka, ich charakter i natężenie, nie powodują dezorganizacji jej życia społecznego, ich natężenie jest mniejsze niż 5 %. Po wypadku u powódki występuje nadmierna męczliwość psychofizyczna, drażliwość i nadmierna irytacja.

Wartość rzeczy osobistych powódki utraconych i uszkodzonych podczas wypadku wynosi 763 zł.

Pozwany wypłacił powódce 5 000 zł tytułem zadośćuczynienia, 112 zł tytułem kosztów opieki, 170 zł tytułem rzeczy utraconych i uszkodzonych w wypadku.

Sąd wskazał, że na podstawie art. 445 § 1 k.c. odpowiednią kwotą zadośćuczynienia jest kwota 40 000 zł. Sąd wziął pod uwagę stopień krzywdy, której doznała powódka, który to stopień wyraża się m.in. w procentowym długotrwałym uszczerbku na zdrowiu, wynoszącym w sumie 37 %. Z uwagi na to, że pozwany wypłacił już powódce 5 000 zł, zasądzone kwotę 35 000 zł.

Odszkodowanie na podstawie art. 444 § 1 k.c. obejmuje kwotę 111,72 zł tytułem kosztów lekarstw i sprzętu medycznego oraz kwotę 593 zł tytułem wartości rzeczy osobistych powódki utraconych i zniszczonych podczas wypadku, która uwzględnia kwotę 170 zł wypłaconą przed wytoczeniem powództwa.

Sąd oddalił powództwo w zakresie żądania zasądzenia kosztów opieki osób trzecich i kosztów dojazdu do placówek zdrowia, z uwagi na nieudowodnienie tychże.

Następnie Sąd wskazał, że na podstawie art.189 k.p.c. ustalił, że pozwany ponosi na przyszłość odpowiedzialność za skutki wypadku, któremu uległa powódka w dniu 23 lipca 2013 roku.

Z uwagi na to, że powództwo uwzględniono prawie w całości, na podstawie art.100 zd. 2 k.p.c. zasądzone od pozwanego na rzecz powódki koszty procesu, a pozwanego obciążono w całości wydatkami, które Skarb Państwa poniósł na wynagrodzenie biegłych.

Apelacje złożył pozwany. Wyrok zaskarżył w części tj. w pkt 2., w którym Sąd ustalił odpowiedzialność pozwanego na przyszłość za skutki wypadku, któremu uległa powódka w dniu 23 lipca 2013 roku. Zarzucił naruszenie przepisów prawa materialnego w postaci: art. 189 k.p.c. poprzez błędną wykładnię i uznanie, że w przedmiotowej sprawie zachodzą przesłanki do ustalenia odpowiedzialności pozwanego za skutki wypadku mogące się ujawnić u powódki w przyszłości, podczas gdy z opinii biegłych: psychiatry, neurologa i ortopedy wynika, że stan powódki nie uległ i nie

ulegnie pogorszeniu a także pomimo braku wykazania przez powódkę interesu prawnego w celu dochodzenia takiej ochrony.

Podnosząc powyższe, skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w pkt 2 poprzez oddalenie żądania ustalenia odpowiedzialności pozwanego za skutki wypadku mogące powstać w przyszłości oraz zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu drugiej instancji, według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył:

Apelacja jest uzasadniona.

Nie podlega kwestii, że podstawę żądania ustalenia odpowiedzialności pozwanego za skutki zdarzenia w postaci dalszej szkody na osobie powódki, która to szkoda może ujawnić się w przyszłości, stanowi przepis art. 189 k.p.c. Zgodnie z nim, powód może żądać ustalenia przez sąd istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego lub prawa, gdy ma w tym interes prawny. Interes prawny należy rozumieć jako potrzebę uregulowania określonej sytuacji z punktu widzenia ochrony prawnych interesów danego podmiotu.

W sprawach o świadczenie w procesach o szkodę na osobie, istnienie interesu prawnego uzasadniającego podjęcie rozstrzygnięcia o ustaleniu odpowiedzialności na przyszłość uzasadniane było dwoma argumentami; mianowicie wskazywano, że takie rozstrzygnięcie niweczy negatywne skutki upływu terminu przedawnienia roszczenia o naprawienie szkody na osobie wcześniej niż szkoda taka się ujawniła, a ponadto przeciwdziała trudnościom dowodowym powodowanym upływem czasu między wystąpieniem zdarzenia wywołującego szkodę a dochodzeniem jej naprawienia (tak Sąd Najwyższy w uchwale składu siedmiu sędziów z dnia 17 kwietnia 1970 roku w sprawie III CZP 34/69).

Po zmianie stanu prawnego wynikającego z wprowadzenia przepisu art. 442¹ k.p.c., tj. z dniem 10 sierpnia 2007 roku, który to przepis ma zastosowanie w niniejszej sprawie (roszczenie powódki powstało po dniu wejścia w życie ustawy) wyeliminowane zostało niebezpieczeństwo upływu terminu przedawnienia roszczenia. Zgodnie bowiem z regulacją przepisu § 3 art. 442¹ k.c. w razie wyrządzenia szkody na osobie, przedawnienie nie może skończyć się wcześniej niż z upływem trzech lat od dnia, w którym poszkodowany dowiedział się o szkodzie i o osobie obowiązanej do jej naprawienia. Powyższe oznacza, że nie istnieje żadne ograniczenie czasu, w jakim może ujawnić się szkoda – względ na zapobieżenie upływowi terminu przedawnienia stracił zatem jakiegokolwiek racje.

W ocenie sądu okręgowego nie ma również wystarczających podstaw dla drugiego argumentu, mianowicie zapobieżenie trudnościom dowodowym w przypadku prowadzenia procesu wiele lat po zdarzeniu. Takie racje nie są wystarczającym argumentem za przyjęciem istnienia interesu prawnego. Sama zasada odpowiedzialności pozwanego za szkodę została prawomocnie i ostatecznie przesądzona w niniejszym procesie. Przyjęta w prawomocnym wyroku podstawa odpowiedzialności – jako przesłanka rozstrzygnięcia – wiąże sąd przy rozpoznawaniu ewentualnych kolejnych roszczeń powódki w zakresie szkody na osobie wynikających ze zdarzenia komunikacyjnego z jej udziałem. W ewentualnym przyszłym procesie o dalsze roszczenia z tego samego stosunku prawnego, sąd nie może odmiennie orzec o zasadzie odpowiedzialności pozwanego. Ewentualne przyszłe szkody – ponad prawomocnie zasądzone – należy bowiem kwalifikować jako dalszą część świadczenia z tego samego stosunku prawnego (tak Sąd Najwyższy m.in. w uchwale z dnia 29 marca 1994 roku w sprawie III CZP 29/94, Lex nr 84472). Natomiast zawsze – niezależnie od przesądzenia odpowiedzialności na przyszłość – dochodzący naprawienia szkody i tak musi wykazać fakt wystąpienia tej nowej szkody, jej wielkość i związek przyczynowy ze zdarzeniem, za którego skutki odpowiada pozwany. Wykazanie tych okoliczności odnosi się do sytuacji z daty wystąpienia z roszczeniem, a nie do sytuacji zaprzeszłej – z daty zdarzenia. W takich okolicznościach względ na trudności dowodowe całkowicie odpada. Strona może uzyskać zatem pełną ochronę prawną w drodze powództwa o świadczenie, co wyklucza istnienie interesu prawnego jako koniecznej podstawy powództwa o ustalenie.

W niniejszej sprawie nie zachodzi zatem rzeczywista potrzeba ochrony sfery prawnej powódki. Ocena skonkretyzowanych okoliczności tej sprawy, w tym przede wszystkim w świetle opinii biegłych, uprawnia do wnioskowania, że brak jest też wskazania odnoszącego się do prawdopodobieństwa wystąpienia u powódki jakichkolwiek nieokreślonych jeszcze i nieujawnionych schorzeń jako następstw wypadku.

Powyższe uzasadnia zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa o ustalenie odpowiedzialności pozwanego za skutki wypadku mogące ujawnić się u powódki w przyszłości, o czym orzeczono na podstawie art. 386 § 1 k.p.c.

Wobec wyniku apelacji, koszty postępowania odwoławczego obciążają przegrywającą powódkę – stosownie do przepisu art. 98 k.p.c. Koszty te stanowią: opłata od apelacji w wysokości 30 zł oraz koszty zastępstwa prawnego w wysokości 135 zł – stosownie do przepisu § 2 pkt 2 w zw. z § 10 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych – Dz. U. 2015.1804.